

РЕШЕНИЕ

№ 32

гр. К., 13.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, П. СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мария К. Дановска

Членове: Кирил М. Димов

Невена К. Калинова

при участието на секретаря Траяна Н. Вълчанова
като разгледа докладваното от Кирил М. Димов Въззивно гражданско дело № 20235100500002 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 403/21.11.2022 г., постановено по гр.д. № 875 по описа за 2022 г. на РС – Кърджали, ОД на МВР- К., представлявано от Директора старши комисар Щ.М., с адрес: гр. К., бул. “Б.” 39, е осъдена да заплати на Е. А. Г.- В. с ЕГН *****, с адрес: гр. К., ул. “З.” **, сумата 4 320 лева - главница, представляваща общият размер на левовата равностойност на храната, която ответникът в качеството си на работодател е следвало да осигурява ежемесечно на ищцата в качеството ѝ на служител на МВР за периода от 18.07.2019 г. до 18.07.2022 година, на основание чл.181, ал.1, във вр. с чл.142, ал.1 от ЗМВР, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 19.07.2022 г., до окончателното ѝ плащане, както и сумата 665.07 лева, представляваща общият размер на следващото се обезщетение за забава в размер на законната лихва върху отделните главници (в ежемесечен размер от 120 лева), считано от 27- мо число на месеца, за който се дължи левовата равностойност на

полагащата се храна на служителите на МВР до датата на депозиране на исковата молба- 18.07.22г. или за периода от 27.07.2019 г. до 18.07.2022 г., на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Със същото решение ОД на МВР - К. е осъдена да заплати на Е. А. Г. - В. разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 660 лв., а по сметка на РС – Кърджали сумата в размер на 472.80 лв., представляваща дължима д.т. и разноски.

Недоволен от така постановеното решение е останал въззивникът ОД на МВР - К., представляван от процесуалния си представител ю.к. С. Ч., който го обжалва като неправилно поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Сочи се, че правоотношението на въззиваемата с Министерството на вътрешните работи не се определял от ЗМВР. Е. А. Г. - В. имала качеството на държавен служител в системата на МВР по смисъла на чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР, чийто статут се уреждал от ЗДСл. В чл.142. ал.4 от ЗМВР било описано, че статутът на служителите по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР, се определял от ЗДСл, и от чл.56, чл. 151, ал.1 и 7, чл.156, ал.4, чл.181, ал.3, чл.182, чл.185, ал.1, чл.186а, чл.190, ал.2, чл.191 и 233 от ЗМВР, като разпоредбата чл. 181, ал. 1 от ЗМВР не била упомената. Въззиваемата била държавен служител в системата на МВР от 04.03.1997 г., като със Заповед № 8121К-651/01.02.2017 г. на Министъра на вътрешните работи била назначена за държавен служител „началник на сектор “Български документи за самоличност“ при Областна дирекция на МВР -К., като заемала същата длъжност и до този момент. Със Заповед 8121 К-6771/08.03.2019 г. на административния секретар на МВР на Е. А. Г. било определено: 1.Нивото на основната месечна заплата; 2.Степента на основаната месечна заплата и 3.Левовата равностойност на основна месечна заплата. Категориите служители на МВР били определени в чл.142, ал.1 от ЗМВР, както следва: т.1. държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; т.2 държавни служители; т.3. лица, работещи по трудово правоотношение. В ал.4 на чл.142, в сила от 01.04.2015 г., било регламентирано, че статутът на държавните служители по ал.1, т.2 се уреждал със Закона за държавния служител. На основание чл.142, ал.1 от ЗМВР само статутът на служителите по т.1 се уреждал от специалния ЗМВР. Приложното поле на специалния закон (ЗДСл), във връзка със служебното правоотношение на категория служителите в системата на МВР, изключвало приложението по отношение на същото правоотношение на другия специален

закон (ЗМВР). С §86 от ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 14/2015 г.) било прието, че за държавните служители в МВР, заемащи длъжности за държавни служители по чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР, чиито служебни правоотношения не са прекратени към 1 април 2015 г., се прилагат разпоредбите на действащото законодателство за държавните служители по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР до прекратяване на служебните им правоотношения. Т.е. до прекратяване на служебните им правоотношения, категорията служители по т.2 законодателно се приравнявали по статут на държавните служители по ЗМВР. С § 69, ал. 1 от ПЗР на ЗИДЗМВР (Обн., ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 01.02.2017 г.) от друга страна, било предвидено, че служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 14/2015 г.), и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с висше образование, с изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70, ал. 1, т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по ЗДСл, считано от датата на влизане в сила на този закон. Съгласно, ал.6 на същия параграф, при назначаването на служителите по ал.1 се определяла индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на ЗМВР и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храна по чл.181, ал.1 от ЗМВР. Застъпва се становището, че самият закон определял начина по който се формира основната заплата на служителя по служебното правоотношение и в нея нормативно било включено, както допълнителното възнаграждение за прослужено време, така и левовата равностойност на храната. С ежегодни заповеди, издавани от Министъра на вътрешните работи, на служителите по чл.142, ал.1, т.1 и т.3 от ЗМВР, каквато била въззиваемата, преди преназначаването ѝ, считано от 01.02.2017 г. била определена левовата равностойност на храна в размер на 120 лева месечно. Поради това, считано от 01.02.2017 г., когато Е. Г. – В. била преназначена по посочения ред, възнаграждението за прослужено време и левовата равностойност на храната не се начислявали отделно, а представлявали компонент от получаваното от нея основно възнаграждение. При това положение следвало да се приеме, че служителят няма право на отделно допълнително възнаграждение за храна извън основното си възнаграждение. При обратната хипотеза въззиваемата би

била поставена в по-благоприятно положение в сравнение със служителите по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, чиито правоотношения не са се преобразували в служебни по силата на § 69, ал. 1 от ПЗР на ЗИДЗМВР (в сила от 01.02.2017 г.), доколкото би получавала храна, респ. равностойността ѝ веднъж като съставна част от основното ѝ възнаграждение и втори път, отделно като допълнително плащане. В специалния закон не било предвидено в полза на служителите на държавна служба да се предоставя храна или нейната парична равностойност, аналогично на уредбата по чл.181, ал.1 от ЗМВР. Тази изрична законодателна препратка към приложение на специалния ЗДСл към тази категория служители на МВР, изключвала приложение на другия специален закон по аргумент за празнота в ЗДСл. В разпоредбата на, чл. 181, ал. 3 от ЗМВР, изрично било посочено, че за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл.142, ал.1, т.1 - 3 и ал. 3, се осигурява безплатна храна, респ. нейната равностойност се дължи с оглед специфичния характер на труда по отношение на служителите посочени в ал.1 и ал.3 на чл.142 от ЗМВР, докато в конкретния случай въззиваемата заемала длъжност „началник на сектор“ Български документи за самоличност" при Областна дирекция на МВР -К., с дневно работно време от 8 часа и 40 часа при петдневна работна седмица и не попадала в тази категория. Специалният закон – ЗМВР, не предвиждал на държавните служители, работещи в системата на МВР да се изплаща отделно и допълнително сума за храна в размер на 120 лв. месечно. Такава сума не се дължала на въззиваемата, тъй като категорията служители, към която се числи тя, не била от посочени в изричните заповеди, издадени от министъра на вътрешните работи. В настоящия случай условията и реда за предоставянето на храна и други доволствия не били уредени и нямало издадена такава заповед, отнасяща се до служителите по т.2 на чл.142, ал.1 от ЗМВР. Счита, че първо трябва има произнасяне на компетентен съд относно това, дали гореописаните заповеди са законосъобразни, като общи административни актове, и дали по този начин те ощетяват служителите по чл.142, ал.1, т.2. Едва след това, ако тези заповеди, бъдат отменени и или изменени, Е. А. Г. в качеството на държавен служител в системата на МВР по смисъла на чл. 142, ал.1, т.2 от ЗМВР, можела да има претенции, че тези суми и се дължат в действителност. С оглед на това, че за този период нямало

издадена заповед, която да е адресирана до този тип служители, нямало как да се предположи, каква би могла да бъде предвидената сума. Моли съда да отмени изцяло обжалваното решение на РС – Кърджали. Претендира разноси. В съдебно заседание, представляван от процесуалния си представител - ю.к. С. Ч. поддържа въззивната жалба по изложените в същата съображения и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на въззиваемия. Представя списък на разноските по чл.80 от ГПК.

Въззиваемата Е. А. Г. - В. не е представила отговор на основание чл.263, ал.1 от ГПК. В съдебно заседание, представлявана от процесуалния си представител - адв. Д. Д., оспорва въззивната жалба в представено писмено становище, в което излага съображения по същество. Претендира разноси. Представя списък на разноските по чл.80 от ГПК.

Въззивният съд, при извършената преценка на събраните по делото доказателства, по повод и във връзка с оплакванията, изложени от въззивника, констатира:

Въззивната жалба е допустима, подадена е в срок от лице, имащо правен интерес от обжалване, а по съществото разгледана е основателна.

Решението на РС - Кърджали е валидно и допустимо, като не са налице основания за обезсилването му като недопустимо или обявяването му за нищожно.

Първоинстанционното исково производство е било образувано по предявен иск за заплащане на дължими суми за храна. Ищцата твърди, че на основание чл.181, ал.1 от ЗМВР за процесния период не са й били заплащани дължимите суми за храна от ответника.

Ответникът оспорва иска, като сочи, че за ищцата е приложим специалният ЗДСл, съгласно който дължимите суми за храна се начисляват към индивидуалната основно заплата.

От фактическа страна не се спори, а и при съвкупна преценка на събраните доказателства по делото се установява, че въззиваемата Е. А. Г. - В. е държавен служител в ОД на МВР-К. от 04.03.1997 г., като със заповед № 8121К-651/01.02.2017 г. на Министъра на вътрешните работи е преназначена за държавен служител - „началник на сектор “Български документи за самоличност“, респ. че същата е имала статут на държавен служител по

смисъла на чл.142, ал.1, т.2 от ЗМВР. Не е спорно и обстоятелството, че от 01.02.2017 г. на въззиваемата не са начислявани и изплащани парични суми за храна.

Разпоредбата на чл.181, ал.1 от ЗМВР предвижда, че на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност. Алинея 3 на цитираният текст (в редакцията от ДВ бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.08.2020 г.), сочи, че на служителите по чл.142, ал.1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата ѝ равностойност. Редакцията на алинея 3 на същия текст от ДВ бр. 97/2017 г., предвижда подобна уредба, предписвайки, че за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл.142, ал.1, т. 1 - 3 и ал. 3, се осигурява безплатна храна. От логическото и систематично тълкуване на тези разпоредби може да се направи извод, че левовата равностойност на безплатна храна се осигурява на всички служители на МВР, работещи по служебно или трудово правоотношение, които обаче извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда. Функцията и предназначението на безплатната храна е да неутрализира вредното въздействие от специфичния характер на труда, изпълняван от съответните служители на МВР. Служителите по чл.142, ал.1 и 3 от ЗМВР, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се определят от приложимата към процесния период Наредба за определяне на условията и реда за осигуряване на левовата равностойност на полагащата се безплатна храна на служителите на Министерството на вътрешните работи за извършване на дейности, свързани със специфичен характер на труда, и осигуряване на левовата равностойност на ободряващи напитки на служителите на Министерството на вътрешните работи, полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч. (обн. ДВ бр. 62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм., бр. 21 от 9.03.2018 г., в сила от 9.03.2018 г., бр. 77 от 1.10.2019 г., в сила от 1.10.2019 г., изм. и доп., бр. 69 от 4.08.2020 г., в сила от 4.08.2020 г.; отм. с Решение № 7741 от 19.08.2022 г. на ВАС на РБ - бр. 3 от 10.01.2023 г., в сила от 10.01.2023 г.). В случая по делото липсват данни въззиваемата да изпълнява дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, поради което на същата не се дължи левовата равностойност на безплатната храна.

Като е достигнал до различни от изложените изводи, първоинстанционният съд е постановил неправилно решение, което следва да бъде отменено, а предявените иски следва да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани. При този изход на делото в полза на въззивника се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 250 лв., от които 100 лв. за първа инстанция и 150 лв. за въззивна инстанция.

Водим от изложеното и на основание чл.271, ал.1 от ГПК, въззивният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 403/21.11.2022 г. по гр.д. № 875/2022 г. по описа на РС – Кърджали, вместо което постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Е. А. Г. - В., с постоянен адрес гр. К., ул.“З.“ № **, с ЕГН *****, против ОД на МВР- К., бул.“Б.“ № **, иск с правно основание чл.181, ал.1 от ЗМВР за заплащане на сумата от 4 320 лв., представляваща легова равностойност на безплатна храна за периода от 18.07.2019 г. до 18.07.2022 г., ведно със законната лихва, считано от 18.07.2022 г., както и иск с правно основание чл.86, ал.1 от ЗЗД за заплащане на сумата от 665.07 лв., представляваща обезщетение за забавено плащане на парично задължение (мораторна лихва), считано от 27-мо число на месеца, за който се дължи леговата равностойност на безплатна храна, за периода от 18.07.2019 г. до 18.07.2022 г., като неоснователни и недоказани.

ОСЪЖДА Е. А. Г. - В., с постоянен адрес гр. К., ул.“З.“ № **, с ЕГН *****, да заплати на ОД на МВР- К., бул.“Б.“ № **, разноски за двете инстанции в размер на 250 лв., представляващи юрисконсултско възнаграждение.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

